İDİL

WALİD SİTİ VE RUSHDİ ANWAR ESERLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI ANALİZİ

Merve GÜVEN ÖZKERİM
Doç.Dr., Giresun Üniversitesi Görele Güzel Sanatlar Fakültesi, merve.guven@giresun.edu.tr, ORCID: 0000-0002-2817-6214

Güven Özkerim, Merve. "Walid Siti ve Rushdi Anwar Eserlerinin Karşılaştırmalı Analizi". idil, 95 (2022 Temmuz): s. 1067–1075.
doi: 10.7816/idil-11-95-06

ÖZ

Kimlik, insanın toplumsal kategoriler içerisinde kendisini tanımlama ve adlandırma sürecidir. Geçmişten günümüze değin sanatçılar, eserleri yoluyla kimliklerine ait izleri alımlayıcı özneye (izleyiciye) iletmektedir. Çağdaş sanat eserlerinde, sanatçının "kim" olduğuna yönelik sorgusu, onun estetik yönelimini de ifade edebilmektedir. Bu çalışmanın amacı Çağdaş Sanatta kimlik sorununu biçim ve içerik yönüyle ele alan Rushdi Anwar ile Walid Siti'nin çalışmaları diaspora kavramı bağlamında karşılaştırmalı olarak değerlendirmektir. Rushdi Anwar, eserlerinde genellikle Ortadoğu'nun sosyo-politik meseleleri üzerinde durmaktadır. Kişisel yaşam mücadelesi ve deneyimi doğrultusunda toplumsal kimlik çatışmaları, sömürgecilik, zorunlu göç gibi konuları ele almaktadır. Eserleri kimlik çatışmaları ve sömürgecilik kaynaklı jeopolitik huzursuzluğa atıfta bulunmaktadır. Bu bağlamda sanatçı enstelasyon, heykel, resim, fotoğraf, video gibi çağdaş sanat formlarından yararlanmıştır. Walid Siti ise eserlerinde militarize sınırlar ve göç dalgalarını konu almaktadır. Resim, heykel, enstelasyon gibi farklı formları konstrüktivist ve metaforik bir anlayışla kurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Walid Siti, Rushdi Anwar, Çağdaş Sanat, Diaspora, Kültür, Kimlik, Ortadoğu

Makale Bilgisi:
Geliş: 22 Mayıs 2022 *Düzeltme:29 Haziran 2022* *Kabul: 12 Temmuz 2022*

© 2022 idil. Bu makale Creative Commons Attribution (CC BY-NC-ND) 4.0 lisansı ile yayımlanmaktadır.

Giriş

Çağdaş sanat eserlerinde sıklıkla karşımıza çıkan temalardan biri kültürel kimlik olgusudur. "Çağdaş sanatçılar tarafından ele alınan tema ve meseleler çoğu zaman toplumun veya bir başka deyişle gündelik hayatın koşullarıyla ilişkilidir" (Whitham, Pooke, 2010:20). Bu bağlamda Walid Siti ve Rushdi Anwar'ın eserlerini incelerken kültürel kimlik kavramı üzerinden bir değerlendirme yapılacaktır. Bu sanatçıların doğdukları yerden zorunlu olarak göç etmiş olmaları ve yaşamlarına nüfuz etmiş "sürgün bilinci" onların eserlerini açıklayabilmek için oldukça önemli ortak bir payda olarak karşımıza çıkıyor. Bu nedenle çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturmak için öncelikle diaspora kavramına kısaca bir göz atalım.

Yunanca dia (için, dolayı) ve sporos (tohum) kelimelerinden türeyen diaspora kelimesi, "sağa sola dağılmış/saçılmış tohumlar" anlamlarına gelmektedir (Yaldız, 2013:290). Yunanca diaspeiro/diasperien kelimesinden türeyen diaspora kavramı ise Septuagint'de anavatanları dışında sürgünde yaşayan Yahudileri tanımlamak için ve İskenderiye'de yaşayan Helenik Yahudi topluluklarını kastederek kullanılmıştır (Braziel ve Mannur, 2007:1).

Diaspora, kendi devletinden ya da yurdundan ayrılmış ve başka uluslar arasında dağılmış, ancak kendi ulusal kültürünü koruyan bir ulus ya da ulusun bir parçası için kullanılan, Yunanca bir terimdir. … Diasporanın tipik bir örneği, yüzyıllardır kendi ulusal küçük yurtlarının dışında gönüllü olarak yaşayan Ermenilerdir… (Dufoix, 2011, s. 27). Peki her etnik kimlik diaspora mıdır? Bu sorunun cevabı: hayır. Bir etnik kimliğin diaspora olabilmesi için bazı özellikler taşıması gerekiyor;

1.Kendileri veya ataları, belirli bir merkezden, iki veya daha fazla (çevre veya yabancı) bölgeye dağılmışlardır. 2. Anavatana ilişkin (fiziki konumu, tarihi ve başarılarını da kapsayan) ortak bir hafıza, vizyon veya mitosu korurlar. 3. Misafir oldukları toplum tarafından tam olarak kabul görmediklerine ve muhtemelen de asla kabul görmeyeceklerine inanırlar ve bu yüzden kendilerini kısmen yabancı ve izole edilmiş hissederler. 4. Tarihsel anavatanlarını, kendilerinin gerçek, ideal evi olarak kabul ederler; şartlar uygun olduğunda kendileri veya sonraki nesiller, anavatana geri dönecektir/dönmelidir. 5. Hep birlikte, anavatanın korunması veya yeniden yapılandırılması ve anavatanın güvenliği ve refahı için çalışmaları gerektiğine inanırlar. 6. Anavatanla bağlarını korumaya devam ederler ve etnik bilinçleri ve dayanışmaları, önemli ölçüde bu ilişki üzerinden tanımlanır (Yaldız,2013:303).

Bu kavram başlangıçta doğrudan ve sadece Yahudilerle ilişkilendirilmiş; neredeyse özel isim gibi kullanılmıştır. Ancak, tarihsel süreçte göç, sürgün gibi benzeri deneyimleri yaşayan diğer halklar da özellikle 19. yüzyıldan sonra diaspora kapsamında değerlendirilmeye ve dolayısıyla kavramın tanımı genişlemeye başlamıştır. Afrikalılar ve Ermeniler bu kavramsal açılımın başat aktörleri olarak görülse de Yunanlar, Hintliler, Çinliler, Kürtler, Filistinliler ve daha birçok topluluk, diaspora tanımının bağlamına dâhil olabilmektedir. İkinci olarak, diaspora kavramı Avrupa dillerinde neredeyse 20. yüzyılın ortalarına kadar yalnızca ilahiyat veya din incelemeleri alanlarının konusu olmuştur (Dufoix, 2011, s. 26). Diaspora bağlamında değerlendirilen halkların birbiriyle benzerlikleri olsa da bu kavramın Kürt halkı için kullanılabilmesi 19. yüzyıldan sonra olmuştur.

Diasporik sanat bağlamında, 21. yüzyılda Kürt sanatçılar kişisel ve toplumsal yaşantıları üzerinden kimlik ve yabancılaşma kavramlarını göstermeye başlamıştır (Taylor,2019:1). Rushdi Anwar ve Walid Siti'yi bu bağlamda değerlendirdiğimizde; onların sanatsal farklılıklarına rağmen "ortak bilinç" ve "ortak amaç" noktalarında birleştiğini ve buradan kaynaklı çok sayıda benzerlikleri olduğunu görmekteyiz. Öte yandan Kürt sorununun Türkiye'de toplumsal alanda olduğu kadar akademik alanda da tartışılmaktan kaçınılan politik bir konu olarak değerlendirilmesi ve sanat eserlerini inceleyen akademik çalışmaların ağırlıklı olarak var olan literatürden hareketle oluşturulması gibi olası nedenlerden her iki sanatçı ile ilgili Türkçe literatürde akademik bir çalışma bulunmamaktadır.

Bunun yanı sıra sanatçıların kendi web siteleri ve sergileri ile ilgili haberler dışında bir tane yabancı kaynağa ulaşılmıştır (bknz. Taylor,2019). Bu yönüyle çalışma, yararlanılan kaynaklar açısından kısıtlı olsa da hem Türkçe literatüre katkı sağlama bakımından hem de iki sanatçıyı yakından tanıyarak sanatta sürgün ve diaspora konusunun çağdaş ifadesine yönelik değerlendirme yapmak bakımından önemli görülmektedir.

Walid Siti

Walid Siti, 1954 yılında Irak'ın Duhok şehrinde doğdu. 1976 yılında Bağdat Güzel Sanatlar Enstitüsü Baskı Sanatları alanından mezun olduktan sonra, Slovenya'nın Ljubljana kentinde sanat eğitimine devam

etmek için Irak'tan ayrıldı.1984 yılında şu anda yaşadığı ve çalıştığı İngiltere'de siyasi sığınma talebinde bulundu ve çalışmalarını burada sürdürmeye devam etti (http://walidsiti.com/). Sanatçı enstalasyon, heykel, çizim ve resim gibi plastik sanatların pek çok alanında eserler vermektedir.

Sanatçının çalışmalarını biçim/içerik boyutlarıyla değerlendirdiğimizde onun bireysel yaşam öyküsünde var olan sürgün ve göç olgularının aynı zamanda içinde yaşadığı topluma dair birtakım sorunların da kaynağı olduğunu görmekteyiz. Bu anlamda hem toplumsal hem de kişisel bir kesişim noktası olan göç, sürgün, savaş gibi konular sanatçının çalışmalarının içeriğini belirleyen yegâne unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanatçı çalışmalarında göç ettiği toplumun evrensel değerlerini sahiplenerek çağdaş bir soyutlama ile sanata ait evrensel değerleri çarpıcı bir biçimde ortaya koyma konusunda oldukça başarılıdır.

Bununla birlikte; 2009'da toplanan Planet K sergisi Kürt sanatçıların kendi kültürel kimlikleri ve sahip oldukları kimliklerin çeşitliliğini keşfederek ortak bir sanatsal gelecek geliştirmek üzere bir araya geldikleri bir oluşumdur. Walid Siti bu oluşuma dahil olarak kültürel bir izin peşinde olan sanatını bu yönüyle de paylaşma yoluna gitmiştir.

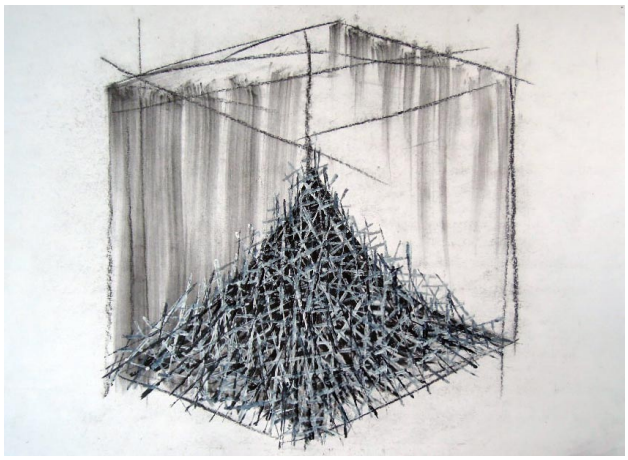
Walid Siti 54. Venedik Bienali'nde (2011) Irak Pavyonu'nu, 56. Venedik Bienali'nde (2015) İran Pavyonu'nu temsil etmiştir. Çalışmaları The British Museum, Londra; Metropolitan Müzesi, New York; Imperial Savaş Müzesi, Londra; Victoria & Albert Müzesi, Londra; Barjeel Art Foundation, Şarjah; Ulusal Galeri, Ürdün; Dünya Bankası ve Iraq Memory Foundation, Washington, DC gibi pek çok önemli koleksiyonda yer almaktadır

Siti'nin çalışmalarını incelediğimizde -özellikle son dönem çalışmalarında- eskizlerden enstelasyonlara uzanan ardışık bir süreç dikkat çekmektedir. Kuleler (Towers) ve Dağlar (Mountains) imgeleriyle belirginleşen bu süreç siyah beyaz lekeler ile yalın bir ifadeye dönüşmektedir.

Görsel 1: Walid Siti, 2014, Kuleler/Towers, Walid Siti Web sitesi. Erişim. 15.09.2020. https://www.walidsiti.com/works-on-paper?pgid=k8yv4jg2-ec967597-be24-4923-920f-a2e9a1cb0ac2

Sanatçının Kuleler/Towers serisinden bir parça olan bu çalışmada merdiven biçimindeki parçalar yukarı doğru dikey yığıntılar şeklinde bir kule biçimine dönüşüyor. Çizgisel olarak ortaya çıkan geometrik soyut görünüm ve ön arka ilişkileri ile kurulan konstüktivist form kolektif bir yaşam alanını öneriyor.

Görsel 2: Walid Siti, 2013, Dağlar/ Mountains, Walid Siti Web sitesi. Erişim. 25.09.2020. https://www.walidsiti.com/works-on-paper?pgid=k8yv4jg2-07a53d7a-1e90-40db-8c72-de65fc81ae45

Başka bir çalışma Görsel 2. ise Dağlar/Mountains serisinde yer alan kâğıt üzerine akrilik ve pastel ile yapılmış çalışma biçim ve içerdiği metaforik anlatım bakımından sanatçının özgün anlatımının olgunlaşmış örneklerinden biridir. İlk bakışta eskizi andıran çalışma sanatçının diğer eserleri ile birlikte değerlendirildiğinde farklı bir boyut kazanıyor. Küp formunda sınırları çizilmiş bir alanın içinde siyah beyaz lekelerle oluşturulan dağ benzeri bir yükselti karşımıza çıkıyor. Merdiven şeklindeki yığınlar, geometrik soyutlama yoluyla sanatçının doğduğu şehirdeki coğrafi yapıya da atıfta bulunuyor.

Sanatçı çalışmalarında, genellikle doğduğu bölgedeki Kürt nüfusu üzerinde gerçekleştirilen El-Enfal (Anfal) Soykırımı gibi trajik olayları ve Ortadoğu'da kimlik siyaseti üzerinden yürütülen mevcut durumu konu alıyor. Eserlerini üretirken bu konular ekseninde şekillenen formları kimi zaman hazır nesneler vasıtasıyla kimi zaman ise kendi ürettiği imgeler vasıtasıyla izleyiciye aktarıyor. Sanatçı kimlik ve sürgün konularını doğrudan göstermek yerine soyut peyzajlarda, geometrik ve konstrüktif anlayışla kurguladığı diasporik dünya vasıtasıyla ortaya koyuyor. Sanatçının enstalasyonları bu anlamda oldukça önemlidir. Sanatçının web sitesinde (bknz.www.walidsiti.com) eskizlerinin de yer aldığı ve Görsel 3.'de gördüğümüz "The Black Tower" adlı sergide oldukça etkili enstalasyonlar yer almıştır.

Görsel 3: Walid Siti, 2016, Siyah Kule/Black Tower, Walid Siti Web sitesi. Erişim. 25.09.2020. https://www.walidsiti.com/3d-works

Siti'nin Almanya'daki ilk kişisel sergisi Siyah Kule/The Black Tower, adlı sergideki eserlerden biri olan ve aynı zamanda sergiye ismini veren bu çalışma (Görsel 3.) siyah boya ile kaplanmış savaş halindeki plastik figürler, silahları ve onları içine alan yarı kapalı bir mekândan oluşuyor. Çalışmanın formu (Görsel

3.) plastik oyuncak askerler, dikenli tel ve yanık toprak kullanılarak oluşturulmuş. Bu birliktelik silahlı mücadelenin düzeneklerinin ve insan hayatının harcanabilirliğinin altını çiziyor.

Görsel 4. Walid Siti, 2016, Joined Ladder, Universes Art Web sitesi. Erişim. 07.12.2021. https://universes.art/en/nafas/articles/2017/walid-siti-black-tower/img/05-n

Görsel 5. Walid Siti, 2016, Pasaj/Passage, Universes Art Web sitesi. Erişim. 07.12.2021. http://www.artnet.com/artists/walid-siti/passage-a-vEaBcpjjG-SDgppGMCCEtA2

Diğer tarafta ise Siti'nin iyileşmeye duyduğu özlem, merdiven, dağ, zigurat görsel araçları üzerinden kendini gösteriyor. Siyah Kule/The Black Tower Sergisinde yer alan Joined Ladder (2016) adlı yerleştirme (Görsel 4.), yerden tavana, küçük merdivenlerden oluşan, ucu açık beyaz merdivenlerden oluşuyor . Bu çalışmanın hemen arkasında sergilenen Pasaj (2016) (Görsel 5.) ise, sanatçının Irak'da bir uçurumda çektiği yakın kadraj fotoğrafa müdahale ile oluşturulmuş bir baskı çalışması. Çalışma (Görsel 5.) Kaçış ve imkân kavramlarına vurgu yapıyor. Sanatçının plastik sanatların neredeyse tüm olanaklarını oldukça ustaca kullanması onun ifadesini güçlendiren yegâne unsurlardan biri olarak düşünülebilir. Böyle güçlü ve yalın bir ifadeyle Walid Siti'nin sanatı, zaman ve mekân olgularının ötesinde kimi zaman distopya kimi zaman ise ütopya inşa ediyor.

Görsel 6: Rushdi Anwar, 1996, Sürgün Buradan Başlar/The Exile Start From Here, Rushdi Anwar Website. 05.09.2020 https://www.rushdi.com.au/art-projects/

Rushdi Anwar

Rushdi Anwar 1971 yılında Halepçe kentinde dünyaya geldi. 1992 yılında Kerkük Enstitüsü Teknik Ressamlık ve İnşaat Mühendisliği bölümünden mezun oldu (https://www.rushdi.com.au/). 2002-2006 yılları arasında Sydney'de SIT Tasarım Merkezinde eğitim aldı. 2009-2010 yılları arasında Avustralya'nın Victoria eyaletinin başkenti olan Melbourne şehrinde yer alan RMIT Üniversitesi'nde Güzel Sanatlar alanında master derecesi aldı. 2010-2016 yılları arasında aynı üniversitede "Anlam Arayışı: Sosyo-Politik Konular Bağlamında Materyal ve Biçim" başlığındaki çalışma ile doktorasını tamamladı. (https://www.daao.org.au/bio/rushdi-anwar/). Anwar Chiang Mai Universitesi'nde okutman olarak ders verirken bir yandan da çalışmalarına Avustralya'daki atölyesinde devam ediyor.

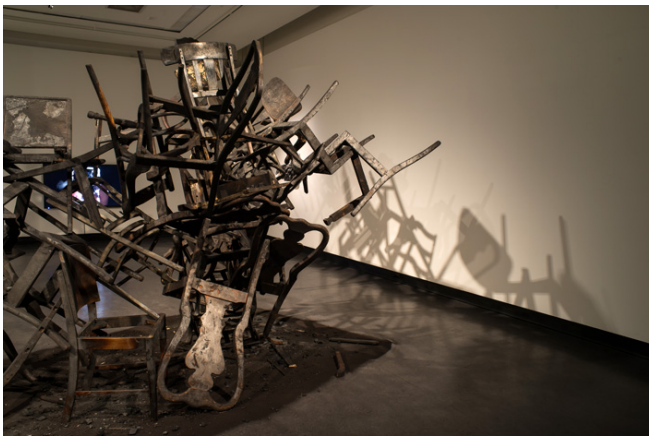
Anwar'ın çalışmaları genellikle Ortadoğu'nun sosyo-politik meselelerini konu alır. Doktora çalışmasında teorik olarak karşımıza çıkan sosyo-politik konular bağlamında materyal ve biçim teması Anwar'ın eserlerinde pratiğe dönüşüyor. Bunun yanı sıra sanatçı genellikle enstalasyon ve karışık teknik ile malzemenin ifadedeki etkisini araştırıyor. Bunu yaparken çağdaş ve lirik bir ifade yakalamayı amaçlıyor. Sanatçı sergilerini hazırlarken genellikle proje bazlı bir yaklaşım sergilediğinden öncelikle serginin teorik olarak alt yapısını hazırlıyor. "Belirsiz Kimlik", "Bükülen ve Yayılan Karanlık Madde", "Şimdiki Geçmiş", "Tarih Şeridinde Bazı Çizgiler", "Asıl Konular", Umut ve mücadele Dairesi", "Tüm Umut ve Barışı Sonlandırmak İçin Umut ve Barış" , "Bir Gün Geri Döneceğiz" gibi çarpıcı isimlerle bu proje bazlı sergileri izleyiciye sunuyor.

Sanatçının ilk sergilerinden biri olan "The Exile Start From Here" Türkçe ismiyle "Sürgün burada başladı" (Görsel 6.) 1996 yılında Süleymaniye şehrinde açılan sergideki eserlerden biridir. Aslında bu çalışma Anwar'ın ilk dönem eserlerinden biri olarak sanatı hakkında genel bir kanı oluşturmaz. Ancak üzerinde durduğu konular ve sanatçının geçirdiği dönüşümü anlamak bakımından önem arz eder.

Resimde (Görsel 6.) gözleri kapalı birbirine sarılmış iki kadın figür vardır. Arka fonda dağlar ve gökyüzünden oluşan yatay bir kompozisyon vardır. Zıt renklerin ton geçişleri ve kontörler ile estetik bir ifade yakalanmıştır. Rushdi Anwar bu çalışmasında henüz klasik tuval resminin enstrümanlarını kullanmaktadır. Daha sonra çalışmaları keskin bir geçiş yaşayacak ve malzeme odaklı bir soyutlamaya oradan da çağdaş enstalasyon çalışmalarına dönüşecektir. Bu anlamda sanatçının "materyal ve form yönüyle bir anlam arayışı" olarak tanımladığı çalışmasına baktığımızda sanatçının üslup ve anlayış olarak geçirdiği büyük dönüşümü görmek mümkündür.

Görsel 7: Rushdi Anwar, 2016, Anlam Arayışı Malzeme ve Biçim/The search for meaning:matariel and form, Rushdi Anwar Web Site. 05.09.2020 https://www.rushdi.com.au/project-irhal/

Görsel 8: Rushdi Anwar, 2016, Anlam Arayışı Malzeme ve Biçim/The search for meaning:matariel and form, Rushdi Anwar Web Site. 05.09.2020 Enstelasyon, https://www.rushdi.com.au/project-irhal/

Bununla birlikte hem sanatsal hem de teknik anlamda farklı kaynaklardan beslenen sanatçının eserlerinde (Görsel 6./Görsel 7./ Görsel 8./Görsel 9.) değişmeyen şeylerden biri konstrüktivist anlayıştır. Sanatçının tuval resminden video-art çalışmalarına kadar bu anlayışı görmek mümkündür.

Görsel 9: Rushdi Anwar, 2018, Bir Gün Geri Döneceğiz/One Day We Will Return, Rushdi Anwar Web Site. 07.12.2021, Video Enstelasyon, https://www.rushdi.com.au/project_one-day/

Diaspora kavramının ve göç olgusunun oldukça çağdaş bir yorumla sunulduğu bu çalışma (Resim 9.) 2018 yılında Avusturalya hükümetinin sponsorluğunda Gwangju Bienalinde sergilenmiştir. "Bir Gün Geri Döneceğiz" adlı bu çalışmada sanatçı (Görsel 9.) anayurda dönme fikrini ifade ederken; yön belirten işareti çağrıştıran geniş siyah blok üzerine yerleştirilmiş sekiz farklı ekrandaki video-art çalışmasından yararlanmıştır.

Bu bağlamda sanatçının çalışmalarında en dikkat çekici unsur ise ele aldığı konuların başka bir deyişle çalışmalarındaki "asıl meselenin" değişmemesidir. Bu konu göç, sürgün ve "Ana yurda geri dönüş fikri" ile kimlik sorunudur. Rushdi Anwar Çağdaş sanatın en ilgi çekici işlerini ortaya koyan sanatçılardan biri olarak sürekli farklı projelerle, teknik ve malzemelerle ifade olanaklarını araştırmaktadır.

Sonuç

Walid Siti ile Rushdi Anwar'ın karşılaştırmasını yaparken öncelikle yaşam öykülerinden başlamak gerekmektedir. Walid Siti 1954 (Duhok), Rushdi Anwar ise 1971 (Halepçe) doğumludur. Walid Siti Baas Partisi'nin baskıları nedeniyle o dönemdeki birçok aydın, milletvekili ve sanatçı gibi göçe zorlanmıştır. Yine Baas partisi yönetimine yönelik yurt dışındaki olumsuz algı nedeniye göç ettiği Slovenya'dan başka bir ülkeye, İngiltere'ye göç etmiştir. Rushdi Anwar'ın göç hikayesinin doğrudan Baas partisi ile bir ilişkisi olmasa da Körfez Savaşı, Halepçe Katliamı gibi pek çok toplumsal travma nedeniyle göç etmek zorunda bırakılmıştır. Her iki sanatçının da içinde bulunduğu sosyo-politik ortam sanat üretme, düşünme ve sergileme gibi etkinlikleri gerçekleştirmek için uygun koşullara sahip değildir.

Walid Siti, Bağdat şehrinde Güzel Sanatlar Eğitimi alırken Rushdi Anwar ülkesinde mühendislik eğitimi almış, sanat eğitimi almaya göç hikayesinden sonra başlamış ve burada akademik hayatına devam etmiştir. Yurtdışında aldığı eğitim Anwar'ın eserlerini çağdaş bir boyuta taşımıştır.

Walid Siti eserlerini eskiz yoluyla oluşturup farklı formlara dönüştürmekdir. Rushdi Anwar ise çalışmalarını- özellikle son dönem çalışmalarını proje temelli üretmektedir. Her iki sanatçı da plastik sanatların çok çeşitli alanlarında eserler vermiştir. Sanatçıların bazı eserleri koyu renkle boyanmış hazır nesneler, "yıkım", "yangın", "göç", "sürgün" temalarını çağrıştıran malzeme ve ifadeler, yersiz yurtsuz konusu, savaşın insanlar üzerindeki etkileri, sade geometrik formlar açısından birbirine benzer özellikler göstermektedir. Bu benzerlik sahip oldukları kültürel birikim ile bireysel trajedilerini ifade etmeye yönelik ortak arayışları ve kolektif bilinç kavramı ile açıklanabilir. Her iki sanatçı da benzer konular üzerinde durmuştur. Walid Siti parça bütün ilişkisi üzerinden eserlerini kurgularken Rushdi Anwar malzeme arayışı ile dikkat çekmektedir.

Çağdaş sanatın fikir, materyal ve metot süreçlerinde çeşitlilik yönü ile bağlam, mekan ve izleyiciyle karşılıklı iletişim içinde olma özelliğini (Whitnam, Pooke, 2010:43) her iki sanatçı da ustalıkla kullanmaktadır. Çalışma kapsamında dikkatimizi çeken en önemli sonuç ise her iki sanatçının "diaspora" kaynaklı benzerliklerdir.

Kaynaklar

Braziel, J. E. and Mannur, A. (2007). Nation, Migration, Globalization: Points of Contention in Diaspora Studies. Theorizing

Design&Art Australia Online Database, https://www.daao.org.au/bio/rushdi-anwar/, Erişim tarihi: 05.01.2020, saat.11.00

Diaspora: A Reader (J. E. Braziel & A. Mannur Ed.). Oxford: Blackwell Pub.

Dufoix, S. (2011). Diasporalar. İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yay.

Rushdi Anwar Website, https://www.rushdi.com.au/, Erişim tarihi: 05.01.2020, saat.10.00

Walid Siti Website, http://walidsiti.com/, Erişim tarihi: 05.02.2020, saat.13.00

Yaldız, F. (2013). Diaspora Kavramı: Tarihçe, Gelişme ve Tartışmalar, Hacettepe Üniverstesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 2013, Bahar, 118, 289-318.

Taylor, Z. (2019). Born into conflict: Kurdish Artists "Contribution to Contemporary Art History", Master of Arts, Art History&Criticisim, Stony Brook University.

İDİL

COMPARATIVE ANALYSIS OF WALİD SİTİ AND RUSHDİ ANWAR

Merve GÜVEN ÖZKERİM

ABSTRACT

Identity is the human process of defining and naming within social categories. From past to present, artists convey the traces of their identities to the audience in their works. The questioning of the artist's identity in contemporary works of art determines the aesthetic orientation of the artist. The aim of this study is to evaluate the works of Rushdi Anwar and Walid Siti, who deal with the problem of identity in Contemporary Art in terms of form and content, in the context of the concept of diaspora. Rushdi Anwar usually focuses on the socio-political issues of the Middle East in his works.It addresses issues such as social identity conflicts, colonialism and forced migration in line with personal struggle and experience. His works refer to conflicts of identity and geopolitical unrest caused by colonialism.In this context, the artist benefited from contemporary art forms such as installation, sculpture, painting, photography, and video. Walid Siti deals with militarized borders and migration waves in his works.He designs different forms such as painting, sculpture, and installation with a constructivist and metaphorical approach.

Keywords: Walid Siti, Rushdi Anwar, Contemporary Art, Diaspora, Culture, Identity, Middle East